

Europakonvensjonen og fortolkning av begrepet »Competent person«

av Stian Erichsen

Statens Institutt for Folkehelse, Geitmyrsveien 75, 0462 Oslo 4, Norge.

Europakonvensjonen om beskyttelse av virveldyr som brukes til eksperimentelle og andre vitenskapelige formål.

P.M.

vedrørende fortolkningen av konvensjonsbegrepet

»Competent person«

Uttrykket »competent person« (c.p.) går igjen flere steder i konvensjonen, således i Artiklene 1,d.; 11,3.a.; 13; 20,d.; og 25,1.

Konvensjonsutdrag med de relevante artikler

Article 1,d.:

»Competent person means any person who is considered by a Party to be competent in its territory to perform the relevant function described in this Convention.«

Article 11,3.a.:

»Where, at the end of a procedure an animal is to be kept alive, it shall receive the care appropriate to its state of health, be placed under supervision of a *veterinarian or other competent person* and kept under conditions conforming to the requirements of Article 5.«

Article 13:

»Authorisation shall be granted only to *persons* deemed to be *competent* by the responsible authority.«

Article 15:

The registration provided for in Article 14 shall specify the *person* in charge of the establishment, who shall be *competent* to administer or arrange for suitable care for animals of the species bred or kept in the establishment.«

Article 20,d.:

»In user establishment a *veterinarian or other competent person* should be charged with advisory duties in relation to the well-being of the animals.«

Article 25,1.:

»Procedures carried out for the purpose of education, training or further training for professions or other occupations, including the care of animals being used or intended for use in procedures, must be notified to the responsi-

ble authority and shall be carried out by or under the supervision of a *competent person*, who will be responsible for ensuring that the procedures comply with national legislation under the terms of this Convention.«

Artikkel 1,d. inneholder en forklaring av uttrykket, men denne er ikke absolutt. Det overlates nemlig til de kontraherende parter selv å bestemme vilke krav som skal stilles til en person som skal skjøtte visse funksjoner eller utføre visse plikter for at vedkommende skal kunne godtas som c.p.

Artikkel 15 sier at den person som har ansvaret for en avls- eller forsyningsinnretning skal være kompetent til å administrere og organisere stellet av dyrene i innretningen. Eftersom det ikke kan eller skal utføres forsøk i slike innretninger, må det kunne antas at de kvalifikasjons- eller kompetansekrav som skal settes, ikke behøver omfatte akademisk utdanning eller biologiske fag eller forsøksdyrkunnskap.

Artikkel 13 sier at lisens eller tillatelse til å utføre forsøk med dyr kun skal gis til personer som anses for kompetente. Her må det antas at kvalifikasjons- eller kompetansekravene er langt strengere. Eftersom det dreier seg om forsøk rettet mot biologisk problematik og virksomhet, særlig biomedisinsk, må det antas at akademisk utdanning innen medisinske eller andre biologiske fag er et minstekrav. Det vil si at for å bli godkjent som c.p. må man være farmasøyt, lege, psykolog, veterinær, zoolog eller ha annen tilsvarende biologisk utdanning.

Eftersom lærestedene for disse fag sjelden eller aldri inkluderer noen fyllstgjørende undervisning i forsøksdyrkunnskap i sine ordinære pensum, kan man ikke se at konvensjonens intensjo-

ner om bedre kvalitet og høyere nivå vil være oppfylt med mindre det i tillegg til den akademiske grunnutdannelse også er gjennomgått en grundig videreutdannelse i forsøksdyrkunnskap og -teknologi.

Artikkel 25 har et innhold som overhodet ikke vil kunne realiseres med mindre den eller de ansvarlige har akademisk utdannelse innen medisinske eller andre biologiske fag samt omfattende innsikt i og erfaring fra forsøksdyrkunnskap og forsøksdyrteknologi. Dette bidrar også til å underbygge de kompetansekrav som må stilles til en c.p. i henhold til *Artikkel 13*.

Artiklene 11,3.a. og 20,d. har begge uttrykket »a veterinarian or other competent person«.

Funksjon og ansvarsområde er i hovedsaken det samme i de to tilfelle, nemlig overvåking av forsøksdyrenes tilstand under og etter forsøk. Uttrykket »other competent person« kan, slik som det er knyttet til »veterinarian«, neppe bety noe annet enn det gjør i *Artiklene 13 og 25*, nemlig en person med akademisk utdannelse i et biologisk fag samt tilleggsutdannelse i forsøksdyrkunnskap og -teknologi.

På den annen side må det også forventes at en veterinær for å kunne være kvalifisert må ha den samme innsikt i forsøksdyrkunnskap og -teknologi, dersom de problemer som vil kunne

oppstå, skal kunne håndteres på en faglig tilfredsstillende måte.

Konklusjonen må bli at selv om konvensjonen ikke definerer vilke krav som skal stilles til en »competent person«, så fremgår det likevel av sammenhengen at man har med to forskjellige kategorier eller nivåer å gjøre.

Det ene gjelder de krav som må stilles etter *Artikkel 15*. Det andre de krav som må stilles etter *Artiklene 11, 13, 20 og 25* og som er identiske. Det er så opp til de bestemmende nasjonale myndigheter å fastlegge de minimumskrav som må stilles for at man skal kunne bli godkjent som »competent person«.

Eftersom det er ett av konvensjonens uttalte mål å nå frem til større likhet landene imellom, vil det være i tråd med konvensjonens ånd om de nordiske land kunne komme frem til en form for konsensus på dette felt. I denne forbindelse er det grunn til å hilse velkommen det initiativ og program for forskerutdannelse som Nordisk Ministerråd via det Nordiske Forskningspolitiske Rådet har satt ut i livet. Det er sterkt å håpe at programmet vil kunne fortsettes i årene som kommer og at myndighetene i de respektive nordiske land her ser muligheten for en formalisering av begrepet »competent person«.

SOMBREVIN

PROPANIDID INJ.

50 mg/ml

Kortvirkende, nonbarbiturat anæstetikum til dyreeksperimentelt arbejde.

Ingen bivirkninger.

Pakninger à 25 × 10 ml amp.

LENAU & CO.

Gammel Kongevej 98

DK-1850 Frederiksberg C

telf. 01 - 22 50 05

telex 15666 petri dk